No. 76

LEEUWARDER COURANT.

MAANDAG den 26 JUNY.

NAPELS, *den 29 Mei.*

Vijftien uren na de aankomst van den graaf *Neipperg*, wierp eene Engelsche vloot, gekommandeerd door den admiraal lord *Exmouth* het anker op de reede van Napels. Het gemeen stond op het punt om den voorraad welke zich in de vier forten dezer hoofdstad bevond, te plunderen; doch lord *Exmouth* deed dezelven door een gedeelte van de troepen zijner marine, bezetten, en behield dus dien voorraad voor het nieuwe gouvernement.

Den 23sten des morgens, zag men te Napels eene vertooning, welke men sedert lange niet aanschouwd had. Eene vloot van 50 driemast schepen, aan boord van dewelken zich 6500 man Engelsch-Siciliaansche troepen, onder de orders van den generaal lord *Macferlane*, bevonden, wierp op het oogenblik dat de Napolitaansche standaart op het Koninklijk kasteel en alle de forten geplant wierdt, het anker. Zij wierd door de vloot van lord *Exmouth* en door alle de batterijen op de kusten, begroet. De Engelsche schout-bij-nacht *Penrose* welke deze vloot vergezeld hadt, is dadelijk naar Messina teruggekeerd om Z. M. Koning *Ferdinand IV.* afte halen.

Van de 22,000 Oostenrijkers die den 22sten alhier binnengetrokken zijn, zijn 10,000 man op den 23 en 24sten naar Calabrien vertrokken.

Deze groote hoofdstad is gedurende drie achtereenvolgende avonden geïllumineerd geweest; de vuurtorens aan de haven leverde eene luisterrijke vertooning op. De geheele bevolking was dag en nacht op de been. Het onophoudelijk gejuich, de orchesten en de bals, hielden de vreugde des volks levendig en maakten deze dagen tot ware nationale feestdagen.

Den 25sten hadden de ontscheepte Engelsch-Siciliaansche troepen de eer voor Z. K. H. prins *Leopold* te defileren. Deze troepen aan wien men de beste militaire houding niet ontzeggen kan, zullen gezamentlijk met de Oostenrijkers den dienst verrigten. De Toskaansche, Modenasche en Parmasche troepen, maken insgelijks een gedeelte van het garnizoen van Napels en van de brigade van den Oostenrijkschen generaal baron *Urmeny*, uit.

Dien zelfden dag is het fregat la Terrible naar Gaëta vertrokken, van waar de gewezene Koningin van Napels hare kinderen gaat afhalen, om zich van daar naar Trieste te begeven.

Men is thans bezig de noodige bepalingen te maken tot het successivelijk betalen der kosten van den oorlog, aan Oostenrijk. Naar men zegt zoude Koning *Ferdinand*, een gedeelte van de Napolitaansche provincien Opper-Abruzzo, en Terra di Lavoro, aan den Kerkelijken Staat afstaan, en de Paus daarentegen eenige landen in het Noorden, ter beschikking der geallieerden stellen.

BAZEL, *den 9 Junij.*

Volgens berigten van reizigers, uit de ommestreken van Straatsburg en den Opper-Elzas aangekomen, verzamelen zich aldaar zeer vele Fransche troepen van allerleije wapenen, zoo linietroepen, nationale garden als vrijwilligers; doch zij klagen allen dat zij geene soldij ontvangen. De door het gouvernement bevolene provandering des vestingen, gaat zeer langzaam voort; de landlieden verbergen hunne granen om dat zij met niets anders dan met bons betaald worden. De generaal *Miollis* heeft in de plaats van den generaal *Marulaz*, die zich naar het korps van den generaal *Lecourbe* heeft begeven, het bevel van Besançon op zich genomen. In het fort l'Ecluse wordt het 24ste regement van linie te gemoet gezien. Te Pontarlier bevind zich een garnizoen van 4 à 500 man. Op het Grensdorp Rousses, zijn door een Fransch ingenieur fortificatien afgestoken, en men ziet alle oogenblikken de werklieden te gemoet die daar aan moeten arbeiden.

Van den 12den.

Sedert heden morgen is van de zijde der Franschen, alle gemeenschap tusschen de Elzas en Bazel afgebroken; geene posten heegenaamd mogen zich meerder herwaards begeven; zelfs de vrouwen uit de naburige dorpen van den Elzas, die gewoon waren hunne groenten alhier ter markt te brengen, mogen niet meer herwaards komen. Deze maatregelen doen vermoeden dat er weldra ernstige gebeurtenissen plaats zullen hebben.

Binnen weinige dagen ziet men alhier de aankomst der geallieerde troepen, en waarschijnlijk het uitbarsten der vijandelijkheden van den kant van Huningen tegen deze stad, te gemoet. Alle de grondeigenaren welke in de nabijheid dezer vesting wonen, bergen met den meesten spoed alles wat zij bergen kunnen.

In de binnendeelen van Frankrijk hebben de requisitien ter provandering der vestingen, geen einde. Zij worden over het algemeen ter nauwernood in bons betaald. Alle fabrieken in Frankrijk staan stil, hetwelk inzonderheid aan gebrek van geld, wordt toegeschreven.

DRESDEN, *den 9 Junij.*

Dergisteren is Z. M. de Koning met Hoogstdeszelfs echtgenoote en dochter, na eene afwezigheid van twintig maanden, in deze residentie onder klokkengelui en gebulder van het geschut terug gekomen. De geestelijkheid en regering ontvingen Hoogstdenzelven aan eene eerepoort, op welke het opschrift stond: *Salve Pater patriæ, Welkom, Vader des Vaderlands!* De dochters der aanzienlijke burgers dezer stad, ten getale van 800, in het wit gekleed, overhandigden aan Z. M. in naam der stad een gedicht, en bestrooiden de wegen van de Koning en de Prinsen met bloemen; de eerepoort wierd nog door het meerendeel der Leipzigsche studenten, dans tot opzettelijk hier gekomen [illegible] Naar lie kemlt dat de Koninklijke familie op het [illegible] [illegible] , enz. [illegible] Hoogstdezelven met aandoening van het paleis aanhoorden. Des avonds was er optogt en studenten muzijk met flambouwen en illuminatie.

PARYS, *den 9 Junij.*

In de zitting van de kamer der afgevaardigden, van heden, vatte de heer *Leiraud* het woord op: „ Vertegenwoordigers," zeide hij, „ het is niet zonder verwondering, dat wij, alvorens tot het onderzoek van een reglement over te gaan, niet meer hooren spreken van eene motie, die slechts geadjourneerd was, om dat zij ontijdig voorkwam en geschiedde, vóór dat wij geconstitueerd waren; ik kom ter zake:

„ Deze motie had ten doel, om onze ambtgenooten, die met den titel van ridder, baron, graaf en hertog voorzien zijn, uit te noodigen, om, voor een oogenblik, in den tempel van de nationale vertegenwoordiging, van dien titel af te zien. Zaakbezorgers des volks," riep hij uit, „ wilt gij uwe zending waardig zijn, zoo weest, voor een oogenblik, gelijk met het volk; wordt onze gelijken; dat de band van broederschap ons vereenige! Zijt slechts onze ambtgenooten! Zulks kan, voor uwe groote harten, geene opoffering zijn; denkt, dat de Koningen van Spartha en van Athenen, de vergadering der Amphictyons (*) binnen tredende, zich van hunnen naam, en van de aan den koninklijken titel verknochte pracht ontdeden, en slechts vertegenwoordigers van hun vaderland waren.

„ Ik vraag derhalve, dat de president het volgend voorstel, wegens eene maatregel van inwendige policie, in omvrage brenge. Zal men, in de nationale vergadering, andere namen voeren, dan die van vertegenwoordigers of van ambtgenooten?"

De president merkte aan, dat, om over het voorstel van den spreker te deliberen, het nodig ware, dat de orde der deliberatien te voren bepaald wierd; hij was derhalve van gedachten, dat men tot de orde van den dag moest overgaan, uit hoofde van het gemis van een reglement.

De alzoo gemotiveerde orde van den dag werd algemeen aangenomen.

— Eene dag-order van den luitenant-generaal graaf *Hulin*, commanderende de eerste militaire divisie, gedagteekend uit Parys, van heden, behelst, dat alle officieren, die in actieven dienst gesteld zijn, zich, na den ontvangst van deze order, naar hunne destinatie zullen hebben te begeven. De generaal maakt hun bekend, dat zij verpligt zijn, binnen 12 uren, naar hunne posten terug te keeren.

In den nacht van maandag op dingsdag, alsmede gedurende den geheelen laatstgemelden dag, zijn er omtrent vijftien duizend man van de garde door de barrieres van la Villette en van Pantin (dus naar het Noorden) vertrokken.

Volgens tijdingen van Laon, van eergisteren, werd, dien zelfden dag, de eerste kolom van de keizerlijke garde, acht duizend man en vier duizend paarden sterk, te Soissons verwacht. Drie andere kolommen, te zamen zestien duizend man en vier duizend paarden sterk, werden successivelijk in die vesting te gemoet gezien, en moeten aldaar, morgen, bijeen zijn.

Het 1ste leger-korps, dat te Laon en in de ommestreken gestationeerd was, zou, gisteren, van daar vertrekken, om zich voorwaarts te begeven.

Men heeft vier leger-korpsen kavalerie opgerigt, bestaande ieder uit twee divisien; dezelve zullen onder bevel van den maarschalk *Grouchy* staan: men zegt, dat de generaals *Excelmans*, *Pajol*, *Michaud* en *Kellerman* tot kommandanten daarvan zullen benoemd worden.

Den 5den, is de divisie van de jonge garde, door den generaal *Barrois* gekommandeerd wordende, van Compiegne te Soissons aangekomen; dezelve bestaat uit vijf duizend man en vier duizend paarden, behalve de vier kolommen, waarvan gesproken is.

De majoor-generaal van het leger, hertog van Dalmatie, werd, van het eene oogenblik tot het andere, te Laon verwacht. De graaf *de Lobou*, kommandant-en-chef van het 6de leger-korps, zou, eergisteren of gisteren, aankomen.

De majoor *Pierson*, officier van het legioen van eer, belast met de organisatie der nationale garde van het arrondissement van Rhetel, heeft vijf kompagnien grenadiers en vier dito jagers doen vertrekken, die zich reeds naar de grenzen begeven hebben. Hij heeft, behalve dat, zegen-en-zestig sedentaire kompagnien georganiseerd.

Van den 10den.

In de zitting van de kamer der vertegenwoordigers, van heden, heeft de commissie, belast met de redactie van het adres aan den Keizer, haren arbeid voleindigd; dat adres is definitief aangenomen; doch de inhoud er van is nog niet bekend.

— Brieven van Chambery, van den 6den junij, melden, dat het leger-korps van den maarschalk *Suchet* eene voorwaartsche beweging gedaan heeft. De prins *Jerome*, wiens vertrek naar het leger wij hebben gemeld, zal eene divisie infanterie, onder de bevelen van een luitenant-generaal, kommanderen.

— Men telt thans niet meer dan omtrent 500 man van de oude garde te Parys.

— Na het vertrek des Keizers, zal de maarschalk prins van Eckmühl, de funktien van gouverneur-generaal van Parys waarnemen; in die waardigheid, zullen onmiddelijk onder zijne bevelen staan: de nationale garde, de verbondenen van Parys en de nationale bataillons, die zich, in geval van nood, zullen vereenigen, om tot de verdediging der hoofdstad mede te werken.

— De heer *Bogne de Faye*, minister van Frankrijk bij het hof van Darmstadt, is te Parys terug.

(Het vervolg op de laatste bladzijde.)

(*) [illegible] vergadering van de Grieksche steden bij den algemeenen raad.

— Van Havre meld men, van den 8sten, het volgende: „ De nationale garde van het departement van de Eure, komt detachementsgewijze aan, om de bezetting dezer stad voltallig te maken. De, voor eenige dagen, gevatte negen personen, zijn, gisteren ochtend ten 2 uren, van Rouaan naar Parys vertrokken. Onder dezelve telt men den graaf *de Meulan*."

— De luitenant-generaals *Ornano* en *Bonnet* hebben, ten gevolge van een geschil, waarvan de oorzaak onbekend is, elkander tot een zamenkomst, in het Bois-de-Boulogne, uitgedaagd. Den 7den, losten zij ieder drie pistoolschoten op elkander, zonder dat een der strijdenden gekwetst werd. De nacht scheidde hen toen. Des anderen daags, des morgens, hervatteden zij het gevecht, en schoten gezamenlijk, de een op den anderen toeloopende. De uitslag van dit tweegevecht is geweest, dat de generaal *Ornano* een' kogel in de borst, en de generaal *Bonnet* een' in de dij heeft bekomen. Zoo men zegt, is de generaal *Ornano* doodelijk gekwetst.

Van den 11den.

Gisteren, heeft de Keizer, op zijnen troon gezeten, eene talrijke deputatie van de kamer der vertegenwoordigers ontvangen, welke hem het in de zitting van gisteren uitgebragte adres zijn komen aanbieden.

— De *Moniteur*, van heden, behelst verscheiden rapporten van den minister van oorlog, betrekkelijk vele bloedige gevechten, die in de departementen der Vendée hebben plaats gehad: uit die rapporten blijkt, dat de burger-oorlog, in dat gedeelte van Frankrijk, verbazende vorderingen maakt.

— In de kamer der vertegenwoordigers, van den 10den, deed zich het lid *Sibuet* aldus hooren: „ Ik vraag de kamer verlof om haar zeer korte aanmerkingen te mogen maken over een voorstel, allereerst door mij gedaan, doch dat, gisteren, vernieuwd geworden zijnde, mij voorkomt, van mijnen kant, eenige opheldering te vereischen; en, dewijl in een zoo teder punt, [de afschaffing der titels in de vergadering] de uitdrukkingen niet al te juist mogten zijn, zoo verzoek ik u, dat gij duldt, dat ik leze. (Gemor. „ Dit is strijdig met de constitutie.) Doch," hervatte de spreker, met kracht, „ dit is eene louter reglementaire bepaling.. (Er ontstond op nieuw gemor; de spreker werd andermaal in de rede gevallen.) Maar het zijn slechts vier woorden . . . . . . Zeg ze van buiten." (Er werd gelagchen, en de spreker verliet eindelijk het spreekgestoelte, zonder de voorlezing te hebben gedaan, waaraan hij zoo veel belang scheen te hechten.) Ten half drie uren, verlieten de toehoorders de tribunes.

— Er is een adres in omloop van den maarschalk *Berthier*, prins van Wagram, aan de Franschen, waarin hij het verwijt van verraad, dat men hem aantijgt, tegenspreekt, zijne verknochtheid aan Frankrijk betuigt, zweert, dat men hem nimmer in den rang dergene zien zal, welke deszelfs grondgebied zullen aanvallen, en eindelijk het verlangen en de hoop uitdrukt, om in zijn vaderland terug te keeren.

De Keizer heeft aan den generaal *Gazan* het kommando en de verdediging van alle plaatsen der 15de militaire divisie opgedragen. Dezelve heeft de benoeming van twaalf nieuwe leden van het instituut bevestigd. Gisteren, hebben zij, voor de eerste maal, bij de vierde klassen zitting genomen. Zie hier de lijst hunner namen, volgens de orde hunner benoeming: de heeren *Girodet*, *Gros*, *Guerin*, *Vernet*, *Meynier*, schilders; *Roudelet*, *Bonard*, *Thibault*, bouwkundigen; *Cherubini*, *Lesueur*, *Beston*, componisten; de heer *Castellan*, letterkundige.

— Heden zijn, noch de kamers der pairs, nog die der vertegenwoordigers vergaderd geweest.

(*Het vervolg op bladzijde twee.*)

der begrepen was eene geldleening van 36 millioen P. Sterling, die hij aan de kamer voordroeg, zeggende onder anderen: „ dat de groote rede welke Zijner Majesteits gouvernement bewogen had om tot eene ruime leening over te gaan, liever dan tot eene meer kostbare wijze van voorziening in de tegenwoordige omstandigheid, was de hoop — eene hoop die naar alle waarschijnelijkheid wel gegrond was — dat de kampstrijd kort zou duren. Indien, nogtans, deze hoop mogt te leur gesteld worden, en de oorlog een volgend jaar mogt voortduren, zullen onze uitgaven veel minder zijn dan voor het tegenwoordige jaar. Eene leening van niet meer dan 20 millioen zou naar alle waarschijnelijkheid in dat geval noodig zijn, voor welke de fondsen, in handen der commissarissen tot vermindering van de nationale schuld, de middelen van voldoening zouden opleveren."

Volgens berigten uit het Westen van Frankrijk, zouden thans weinig minder dan 100 duizend man de wapenen voor hunnen wettigen Koning opgevat hebben. Zij hebben op den 12den mei eenen slag geleverd aan de Buonapartisten, waarbij 600 man derzelven zijn omgekomen, doch welke overwinning de Koningsgezinden duur is komen te staan, door het verlies van hunnen moedigen aanvoerder de marquis *la Roche Jaquelin*, die in voornoemde slag gesneuveld is. Hij had een voorgevoel van zijn lot, doch tevens, dat de zaak zijns Konings eindelijk zou zegepralen. In zijne proclamatie aan de Vendéërs, die kort, maar vol van zijne moedige geestdrift was, bezigde hij de woorden van zijnen broeder, die gedurende den vorigen oorlog voor dezelfde zaak en bijna op dezelfde plaats het leven verloor: „ dring ik voorwaarts, zoo volgt mij — wijk ik, zoo dood mij — val ik, zoo wreekt mij." *La Roche Jaquelin* had een zeer goed voorkomen, en een oog dat van zijnen vurigen en ondernemenden aard getuigde, maar bij dit vuur voegde zich een sterk en gezond oordeel. In de bijzondere betrekkingen des levens was hij een goed en achtingwaardig man. Hij laat eene weduwe en verscheidene kinderen in bekrompe omstandigheden na, zijnde zijne goederen in Frankrijk door den dwingeland verbeurd verklaard.

Men wil, dat de Koningsgezinden sterk verlangen om de hertogin van Angoulême in hun midden te zien, en die heldhaftige vrouw ook gereed is dat verlangen te voldoen, zoodra het raadzaam wordt geoordeeld door hen, aan wier wil zij verpligt is zich te onderwerpen.

ENKHUIZEN, *den 15 Junij.*

Den dag van heden, zagen wij, voor deze stad, als eenen dag van hartelijke vreugde, reikhalzende te gemoet. Sedert den jare 1802, waren wij door de tijden van overheersching ten eenemaal verstoken van eene der beste bronnen van welvaart, de belangrijke tak der groote visscherij begon alhier te herleven. Deze stad mogt het genoegen smaken, dat een gedeelte onzer gegoede ingezetenen, met den besten wil, ja zelfs met geestdrift bezield, zich volvaardig genegen toonden, om dezelve wederom uit haren verwallen staat als het ware op te beuren. De uitrusting en het afzeilen van eenige haringschepen, zoo van deze stad als van de Rijp (bij welke gelegenheid de vlaggen, zoo van het Stadshuis als van de Westerpoort, van de zijde der stedelijke regering als een blijk van ware deelneming wapperde) bragt te weeg, dat eene aanzienlijke menigte menschen zoo van binnen als van buiten de stad waren zamengevloeid, om van deze zoo aangename als belangrijke gebeurtenis aanschouwers en deelgenooten te zijn. Dan, helaas, een noodlottig ongeval stoorde, in den namiddag, deze onze regtmatige vreugde (de brug, waar de buizen doorhaalden, was aan de eene zijde opgehaald); eene menigte menschen hadden zich verzameld op de liggende val, deze zweek onder de zwaarte, welke dezelve drukte, en door het breken der ijzeren bout, waarvan de ketting

(*Het vervolg op bladzijde drie*)

— De verbondenen van Parys moeten, aanstaanden dingsdag, zich naar de barrière d'Italie begeven, ten einde aldaar aan de opwerping eener verschansing, welke *de schans van de Parysche federatie* genoemd zal worden, te arbeiden. De bataillons tirailleurs derzelve hebben, heden ochtend, de revue gepasseerd.

— Op last van Z. M., onder dagteekening van gisteren, moet, op het oogenblik, alle gemeenschap op de grenzen van het Noorden en Oosten gestaakt worden.

— Er is te Marseille eene militaire commissie georganiseerd, om de opstandelingen, die met de wapenen in de hand gevat zijn, alsmede de bewerkers van den burger-oorlog, te regt te stellen.

— De courier, welke, den 3den junij, van Parys naar Nantes vertrokken is, zal de plaats zijner bestemming niet kunnen bereiken; hij schijnt eene eskorte op weg te hebben medegekregen; doch is desniettemin door eene partij Koningsgezinden, aan den kant van la Flèche, tegen gehouden.

— De generaal *Ornano* is, gisteren, aan de gevolgen zijner wonden overleden.

Van den 12den.

Gisteren, zijnde zondag den 11den, heeft de Keizer, op zijn' troon gezeten, omringd van HH. KK. HH. de prinsen zijne broeders, de prinsen groot dignitarissen, de ministers, enz., in het paleis der Tuilerien eene deputatie van de kamer der pairs ontvangen.

De prins aarts-kanselier, president van de kamer der pairs, heeft het volgend adres aan Z. M. aangeboden:

„ Sire, uw ijver, om de oppermagt, welke de omstandigheden en het vertrouwen des volks U toevertrouwd hebben, aan den constitutionelen vorm en regelen te onderwerpen, de nieuwe waarborgingen, die gij de regten der natie gegeven hebt, de zelfsopoffering, die U naar de gevaren voert, welke het leger gaat trotseren, doordringen aller harten met diepe erkentenis. De pairs van Frankrijk komen U de hulde van dit gevoel aanbieden.

„ Gij hebt, Sire, grondbeginselen aan den dag gelegd, welke die der natie zijn; zij moeten de onze wezen. Ja, alle gezag komt van het volk, is voor het volk ingesteld; de constitutionele monarchie is noodzakelijk voor het Fransche volk, als een waarborg van deszelfs vrijheid en onafhankelijkheid.

„ Sire, terwijl gij U, aan het hoofd van de kinderen des vaderlands, aan de grenzen zult bevinden, zal de kamer der pairs met ijver medewerken tot alle maatregelen van wetgeving, die de omstandigheden zullen vereischen, om den vreemdeling te dwingen de nationale onafhankelijkheid te erkennen en de door den wil des volks bekrachtigde grondbeginselen binnen 's lands te doen zegevieren.

„ Het belang van Frankrijk is onafscheidelijk van het uwe. Indien de fortuin aan de regtvaardigheid van onze zaak en aan de hoop, die wij omtrent uw genie en de dapperheid onzer legers plegen te koesteren, beantwoordt, dan wil Frankrijk geene andere vruchten daarvan hebben dan den vrede. Onze instellingen waarborgen Europa, dat het Fransch gouvernement nooit door de verleiding der overwinning zal weggesleept worden."

Hierop antwoordde de Keizer:

„ Mijnheer de president en mijne heeren de afgevaardigden van de kamer der pairs, de worstelstrijd, in welken wij gewikkeld zijn, is ernstig. Het gevaar, dat ons, heden, bedreigt, is geenszins dat van door den voorspoed weggesleept te worden. Het is onder het juk van de *furca caudina* dat de vreemdelingen ons willen doen doorgaan!

„ De regtvaardigheid van onze zaak, de publieke geest der natie en de moed van het leger zijn magtige redenen, om eenen goeden uitslag te hopen; doch indien wij tegenspoed ondervonden, dan eerst zou het mij ten genoegen strekken, om de geheele veerkracht van dit groote volk te zien ontwikkelen; dan zou ik, in de kamer der pairs, bewijzen van verkleefdheid aan het vaderland en aan mijnen persoon vinden.

„ In moeijelijke tijden is het, dat groote natien, even als groote mannen, de geheele veerkracht van hun karakter ontwikkelen en een voorwerp van bewondering voor het nageslacht worden.

„ Mijnheer de president en mijne heeren de afgevaardigden van de kamer der pairs, ik dank U voor de gevoelens, die gij mij, in naam der kamer, betuigt."

Toen de audientie geëindigd was, begaf de Keizer zich naar de mis.

Na dezelve heeft hij zich op zijnen troon geplaatst, en, van denzelfden stoet omringd, eene deputatie van de kamer der vertegenwoordigers ontvangen.

Z. Exc. de graaf *Lanjuinais*, president van de kamer der afgevaardigden, bood Z. M. een adres aan, hetwelk door hem op de volgende wijze is beantwoord:

„ Mijnheer de president, en Mijne Heeren van de kamer der afgevaardigden, ik vind met genoegen mijne eigen gevoelens in die, welke gij mij betuigt. In deze dringende omstandigheden, bepalen zich mijne gedachten geheel en alleen tot den dreigenden oorlog, van welks goeden uitslag de onafhankelijkheid, en de eer van Frankrijk afhangen.

„ Ik zal, dezen nacht, vertrekken, om mij naar het hoofd mijner legers te begeven, de bewegingen der verschillende vijandelijke korpsen maken mijne tegenwoordigheid aldaar onvermijdelijk. Met genoegen zou ik zien, dat eene commissie uit iedere kamer, gedurende mijn afwezen, over onze constitutien beraadslaagde.

„ De constitutie is ons vereenigingspunt; zij moet, in deze oogenblikken van storm, onze pool-ster zijn. Iedere publieke discussie, die strekken mogt, middelijk of onmiddelijk, om het vertrouwen te verminderen, hetwelk men in derzelver dispositien mogt stellen, zou een ongeluk voor den staat zijn; wij zouden ons zonder kompas en zonder stuur, te midden der klippen, zien. De crisis, waarin wij ons bevinden, is geweldig. Laat ons het voorbeeld van het Romeinsche Rijk in deszelfs laatsten tijd niet navolgen, hetwelk, van alle kanten door de Barbaren gedrongen, zich ten spot der nakomelingschap maakte, door zich met afgetrokkene discussien bezig te houden, op het oogenblik, dat de stormbok de poorten der stad verbrijzelde.

„ Behalve de maatregelen van wetgeving, die de binnenlandsche omstandigheden vorderen, zult gij het misschien raadzaam oordeelen, om U bezig te houden met de organieke wetten, bestemd om de constitutie in werking te brengen. Zij kunnen het voorwerp van uwe openbare arbeid zijn, zonder eenigen hinder te veroorzaken.

„ President en Afgevaardigden van de kamer der vertegenwoordigers, de in uw adres uitgedrukte gevoelens bewijzen genoegzaam de verknochtheid der kamer aan mijn persoon en al de vaderlandsliefde, waarmede dezelve bezield is. In alle zaken, zal ik steeds eenen regten en vasten gang houden. Helpt mij het vaderland redden. Als eerste vertegenwoordiger des volks, heb ik de verpligting aangegaan, welke ik thans hernieuw, om, in rustiger tijden, al de voorregten van de kroon en de weinige ondervinding, die ik verkregen heb, aan te wenden om u in de verbetering onzer inrigtingen behulpzaam te zijn."

De Keizer is, heden ten vier uren des morgens, naar het leger vertrokken. Gisteren, heeft hij, na de deputatien van de kamer der pairs en die der vertegenwoordigers ontvangen te hebben, een' raad van ministers gehouden, die verscheiden uren geduurd heeft. Men verzekert, dat hij, vóór het afloopen van denzelven, tot de leden gezegd heeft: „ Mijne Heeren, ik vertrek dezen nacht. Doet uwen pligt; het Fransche leger en wij gaan dit van onzen kant doen. Ik beveel u eendragt, ijver en veerkracht aan." Des avonds hield de familie eenen maaltijd, alle prinsen en prinsessen waren daarbij tegenwoordig. Bij het scheiden van denzelven, leidde men de kinderen van den prins *Joseph* en de prinses *Hortensia*, binnen. Ten tien uren, ontving Z. M. de ministers, de ministers van staat en den president van het wetgevend ligchaam. Z. M. sprak allen successivelijk aan. Hij onderhield zich, zeer langen tijd, met den heer *Lanjuinais.*

— Morgen, den 13den, zal het groote hoofdkwartier van Laon naar Avennes verlegd worden. De generale intendance is, den 10den, vertrokken. Het geheele leger trekt bijeen. Het 1ste korps staat te Valenciennes, het tweede te Maubeuge, het 3de tusschen Mariënburg en Chimai. Het leger van de Moezel is, den 7den, naar Rocroi gemarscheerd; het 6de korps staat te Avesnes.

Sedert den 10den junij, strekte de keizerlijke garde zich van Soissons tot aan Laon uit. Den 11den, moest dezelve hare beweging voortzetten. Den 10den des avonds, verwachtte men 6000 man te Laon.

Alzoo vereenigt zich het voorname leger, en alles kondigt aan, dat wij zullen gaan ageren; wij hebben op die linie alleen ten minste 150,000 man voortreffelijke troepen.

MANHEIM, *den 12 Junij.*

Gisteren is uit het groot hoofdkwartier te Heidelberg de officieele tijding aangekomen, dat het Hof der verbondene Mogendheden, den 13 of 14den alhier zal aankomen. Heden is een Oostenrijksch staf-officier bezig om de woningen welke voor die Monarchen bestemd zijn, in oogenschouw te nemen. Z. M de Keizer van Oostenrijk zal het slot, de Keizer van Rusland zal het hôtel, tot hiertoe door den kroonprins van Beijeren betrokken, en de Koning van Pruissen, het Brezenheimsche paleis, betrekken. Naar men zegt, zal het hof een gevolg van 40 generaals, 1000 officiers en zeer vele ministers bij zich hebben. Men arbeid dag en nacht tot het in gereedheid brengen van stallen voor 3000 paarden, in den omtrek dezer stad. Het hoofdkwartier van den prins *von Wrede* zal naar Keizerslautern verlegd worden.

FRANKFORT, *den 15 Junij.*

Thans trekken de Russen (sedert den 11den dezer) door Hanau naar den Rijn, in drie groote kolommen, waarvan de regtervleugel van Coburg, en het centrum langs den Mein trekkende, elk 98,000 man en 10,000 paarden sterk zijn. De linkervleugel trekt meer Zuidwaarts op, en moet zich te Manheim met de Oostenrijkers vereenigen. Naar mate de Russen voorttrekken, verleggen de overige troepen hunne kwartieren meer voorwaarts. Zoo is den 11den junij (den dag, waarop de Russen van den Mein zijn opgebroken) het geheele Beijersche leger over den Rijn getrokken. Het hoofdkwartier van den veldmaarschalk *Wrede* moet reeds te Frankenthal zijn, en te Manheim moet dat der beide Keizers en van den vorst *von Schwartzenberg* zich bevinden, met 40 generaals, 1000 officieren, enz.

Van een anderen kant is het Russisch armée-korps *van Langeren*, op 85,000 man begroot, den 6den dezer te Praag doorgekomen, en nog een ander korps onder den graaf *Nojewski*, moet over Melnik reeds in Beijeren getrokken zijn.

Zoo men verneemt, is de Paus onder het gejuich der inwoners te Rome terug gekomen.

Heden namiddag is prins *Talleyrand* alhier aangekomen. Hij heeft Weenen den 10den dezer, na dat hij de minute van het proces-verbaal van de handelingen van het Congres geteekend hadt, verlaten en begeeft zich morgen naar Gend.

Het centrum der Russen, hetwelk langs den regteroever van den Main, naar den Rijn moest trekken, heeft eene andere marschroete en bestemming bekomen. Hetzelve zal niet door deze streken trekken, maar aan den Bovenmain links af, over het Odenwald zich naar Manheim en Oppenheim begeven. Alle de leverancien van fouragien, enz., worden uit onze nabuurschap naar Steimheim, en van daar te scheep naar Oppenheim gevoerd. De linkervleugel is in aantogt en naar men verneemt, zal de eerste colonne aanstaanden maandag in deze ommestreken aankomen. Deszelves doormarsch zal tot den 28sten dezer duren.

Naar men verneemt, begeeft zich de Pruissische garde 18000 man sterk, welke uit Saksen komt en tusschen Friedberg en Hanau kantonneert, over Hersfeld, Grunberg en Friedberg, naar deze stad.

LONDEN, *den 16 Junij.*

Eergister, heeft de heer *van Sittart*, kanselier van den exchequer, in een committé van wegen en middelen, het budget, of begrooting der behoeften voor het tegenwoordig jaar opengelegd, waaruit blijkt dat de punten van uitgaaf aldus staan: Marine en Transport dienst 18,644,200; Landmagt 39,150,756; Artillerie 4,431,643; Buitenlandsche betalingen, daaronder begrepen Credit-bills, 9,000,000; Credit-votum 6,000,000; dito voor Ierland 200,000; Prijsgelden aan de armee 942,327; gemengde uitgaven 3,000,000; te zamen eene som van 81,368,926 P. St. Hierbij komen nog aan afzonderlijke uitgaven 8,362,000 Ponden, welke dus de som doen aangroeijen tot 89,728,926. Hiervan afgetrokken zijnde het aandeel van Ierland, ter somme van 9,760,814 blijft ten laste van Engeland over 79,968,112 P. St. De wegen en middelen ter vinding daarvan zijn: Jaarlijksche belastingen 3,000,000; Surplus der geconsolideerde Fondsen 3,000,000; Oorlogsbelastingen 22,000,000; Totaal bedragen der exchequer-billetten 18,135,000; Leening, dien zelfden morgen aangegaan, 27,000,000; te zamen eene som van 79,893,500 P. St. uitmakende.

De kanselier de noodzakelijkheid der uitgaven betoogd hebbende, ging vervolgens over tot de aanwijzing der middelen om dezelve te bestrijden, waaraan

(*Het vervolg op de kant dezer bladzijde.*)

der wip was vastgeklonken, kantelde de voornoemde val, waardoor zestien à twintig menschen in het water ter neder ploften. Door de dadelijke toegebragte hulp onzer burgerij en de onvermoeide pogingen der geneesheeren, zijn de meeste menschen gered geworden. Wij betreuren inmiddels den dood van drie ongelukkigen, welke slagtoffers van dit noodlottig ongeval geworden zijn.

BRUSSEL, den 19 *Junij.*

Nog eenige bijzonderheden omtrent den roemvollen veldslag van gisteren, worden door het dagblad l'Oracle, in dezer voege medegedeeld:

Sints heden morgen, kondigt het gelui van al de klokken den inwoners dezer stad de luisterrijke overwinning aan, die, op gisteren, door de geallieerde legers op het Fransch leger, onder bevel van *Buonaparte* in persoon, behaald is; het is onmogelijk, in de eerste oogenblikken, al de bijzonderheden van die blijde gebeurtenissen op te zamelen, die de generaals en de troepen der verschillende natien met roem overladen, als welke zich door onvergetelijke wapenfeiten, onsterfelijk hebben gemaakt. In afwachting, dat wij de berigten, welke deswege zullen worden publiek gemaakt, in derzelver zamenhang kunnen mededeelen, zijn de volgende bijzonderheden de echtste:

Buonaparte had het ontwerp, om, aan het hoofd zijner garde en de keur zijns legers, in het centrum van Belgie doordringende, de beide groote geallieerde legers, onder de bevelen van den hertog *van Wellington* en van den prins *von Blücher*, van elkander af te snijden; reeds was hij op den weg van Namen naar Brussel doorgedrongen en had dien afgesneden. Terwijl hij voortdrong, om een van die beslissende slagen te leveren, die hem zijnen militairen roem hebben doen verwerven, hadden de legers der Bondgenooten zeer sterke positien genomen; de generaal *Wellington* boven Waterloo, de Pruissische generaal *Bulow* te Wavre, alwaar hij met zijn van Luik gekomen korps was aangekomen, en de prins *Blücher* te Gembloux, alwaar het leger-korps van den generaal *Kleist von Nollendorf* zich bij hem voegde. Gisteren morgen, hadden de legers der Bondgenooten alle hunne schikkingen gemaakt. *Buonaparte* was voor het front van zijne verzamelde garde gepasseerd en had eene aanspraak gedaan, geschikt om dezelve ten sterkste aan te vuren; men voegt er zelfs bij, dat hij gezegd had, des avonds, te Brussel te zullen zijn. De veldslag geraakte, omstreeks elf uren des morgens, eerst regt aan den gang en duurde, zonder tusschenpoozen, langs de geheele linie, tot laat in den nacht voort. Ten vijf uren, kwamen er talrijke Pruissische versterkingen op het slagveld aan; dezen grepen terstond, met eenen verbazenden moed, den vijand aan; het gevecht is langdurig, moorddadig, ijselijk, maar beslissend geweest; de Engelsche en Pruissische kavalerie heeft zich met roem overladen; de dappere Nederlandsche karabiniers, de chevau-legers, als ook de huzaren van Croy, hebben den militairen roem der Nederlanders op eene schitterende wijze opgehouden. Den Prins *Blücher* zijn drie, en den chef van den generalen staf des legers, baron *von Gneisenau* (een' officier van de grootste verdiensten) twee paarden onder het lijf doodgeschoten. Het is nog niet mogelijk alle daden, die verdienen geroemd te worden, te vermelden; de gebeurtenissen zijn elkander zoo snel opgevolgd, dat men er nog slechts de gevolgen van bespeurt, zonder nog al de omstandigheden er van te weten. Al de bagage van *Buonaparte*, zijn zilverwerk, zijne correspondentie, pakken met revolutionnaire proclamatien, van het kasteel van Laken gedagteekend; zijne rijtuigen, enz., enz., zijn genomen. Onder de dingen, die in de magt des overwinnaars gevallen zijn, is de groote orde van den Zwarten Adelaar, welke de Koning van Pruissen aan *Napoleon* geschonken had. Men weet, dat die orde de woorden: *Ieder het zijne*, tot devies heeft. Maar eene zaak, die in de geschiedenis zal opgemerkt worden en plaats in derzelver jaarboeken verdient, bestaat daarin, dat de overwinning op eene plaats, die *la Belle Alliance* (het Schoon verbond) heet, behaald is. Tot dusverre beloopt het getal der veroverde kanonnen twee à drie honderd; dat van de genomen caissons, bagagewagens en bagage is verbazend. Reeds hebben wij het rijtuig van den hertog van Bassano alhier zien aankomen. Onder de gekwetsten van rang bevinden zich de Kroonprins, die door een' kogel in den arm gekwetst is, en de jonge Prins van Nassau-Usingen, die zwaar gewond is. De Oostenrijksche generaal, baron *von Vincent*, die zich, gedurende den veldslag, bij den hertog *van Wellington* bevond, is, op weinig afstands van den Engelschen held, door een' kogel aan de hand gekwetst.

Gisteren avond, heeft men hier reeds 1500 Fransche krijgsgevangenen aangebragt, benevens twee adelaars, zijnde het overblijfsel van een korps, dat, bij een bosch, door de kavalerie vernield is geworden; het uitmuntend regement *Engelsche dragonders der Koningin* heeft voornamelijk veel toegebragt tot dezen gunstigen uitslag. Men verwacht successivelijk een aanzienelijk aantal gevangenen, en, dezen namiddag, zullen er reeds 100 stukken geschut aankomen. De generaal *Compans*, van de garde, is onder het getal der gevangenen. Het hoofdkwartier van den hertog *van Wellington* is thans te Nivelles, werwaarts hij zich onverwijld begeven zal. Het Fransche leger trekt met de grootste overhaasting terug naar de Sambre, en reeds kondigt men aan, dat de Pruissen weder te Charleroi zijn binnen getrokken. Van een' anderen kant, hebben zich verscheiden korpsen onzer troepen, met snelheid, op Binch en Fontaine-l'Evêque gerigt.

De generaal *Beaumont*, twee kolonels, waarvan een met een ordesteeken versierd is, een majoor, twee kapiteins, twee officieren en hun geheel gevolg, bevinden zich te Saint Gérard aan de Sambre; zij zijn zich, onder de vanen van den Koning van Frankrijk komen scharen.

Het is een alleraandoenelijkst schouwtooneel, waarvan wij, sints gisteren, ooggetuigen zijn geweest; de openbare geest der ingezetenen van Brussel vertoont zich in het schoonste daglicht. Allerwege is de haat tegen den overweldiger op de krachtdadigste wijze gebleken; gisteren, op het oogenblik van den veldslag, deed de vrees een' ieder ijzen; heden, is de levendigste vreugde op ieders gelaat te lezen. Overal snellen de Brusselaars den gekwetsten te hulp, en deelen hun in overvloed al hetgeen toe, wat zij noodig mogten hebben, en er is niemand, die het zich niet tot genoegen rekent, om de dappere verdedigers onzer onafhankelijkheid als vrienden en verlossers te ontvangen. Deze krijgslieden van verschillende natien zijn getroffen over het onthaal, dat zij binnen onze muren genieten; hunne nog bebloede handen reiken naar de handen onzer medeburgers, om die tot teeken van dankbaarheid te drukken. Edelmoedige Brusselaars, uw gedrag doet U eer aan, en is die oude Brabanders waardig, die zich door hunne dapperheid, opregtheid en eer kenschetsten!

Ten 4 uren na den middag. De couriers volgen elkander met snelheid op; allen brengen zij verdere tijdingen, omtrent de nederlaag der Fransche armée, wier deroute compleet is; geheele korpsen werpen hunne wapenen weg, om des te gemakkelijker te vlugten. Zestien regementen kavalerie vervolgen hen met den sabel in den rug en laten hun geen oogenblik rust. Tien duizend Pruissen moeten door deze stad passeren, om den vijand achter na te zetten.

Z. K. H. prins *Wilhelm* van Pruissen is binnen deze stad aangekomen; hij begeeft zich naar het leger.

De heeren *Cambacères*, aide-de-camp van *Buonaparte*, en *Dumoulin*, zoon van den generaal van dien naam, ordonnans-officier, die in het gevecht van den 15den krijgsgevangen gemaakt zijn, zijn in deze stad aangekomen.

— Z. K. H. de prins van Condé is, sedert eenige dagen, met zijn geheel gevolg alhier aangekomen. Wij zien een groot aantal gedecoreerde Fransche officieren.

Van den 20sten.

Om onzen lezers te doen zien hoe het arme volk in Frankrijk omtrent de gevechten van den 15den en 16den misleid worden, haasten wij ons om hun het volgende bulletin van *Napoleon* mede te deelen. Wat er van de daarin vermelde voordeelen, door den hertog van Albufera (*Suchet*) behaald, zij, zal men ligtelijk uit den overigen inhoud van hetzelve bulletin opmaken.

TELEGRAFISCH BULLETIN,

PARYS, den 17den, ten twee uren.

Van Parys naar Ryssel en Boulogne overgebragt, den 18den, des morgens ten vier uren.

„ Den 15den junij, heeft het Fransche leger de Sambre geforceerd, is Charleroi binnengerukt, heeft 1500 man gevangen genomen, 6 stukken geschut veroverd, en vier Pruissische regementen vernield. Wij hebben zeer weinig volk verloren.

„ De maarschalk hertog van Albufera heeft Montmélian (in Savoye op de grenzen van Dauphiné) ingenomen, den vijand 2 à 300 man gedood en 600 man gevangen genomen.

„ Den 16den, heeft Z. M. de Keizer eene complete overwinning op de vereenigde Engelschen en Pruissen, gekommandeerd door lord *Wellington* en den prins *Blücher*, behaald.

„ Voor eensluidend afschrift,

„ *De prefekt van het Noorden*,

„ Baron DUPONT DELPORTE."

'sGRAVENHAGE, *den* 19 *Junij.*

Heden neemt het Hof den rouw voor *vier weken* aan, wegens het overlijden van Z. D. H. den regerende hertog van Brunswijk.

Van den 20sten.

Bij Z. M. is, heden, besloten tot het doen houden van een' algemeenen Dank- en Bededag, op woensdag den 5den julij aanstaande, en tot Bedestonden, die, zoo lang de oorlog duurt, maandelijks zullen plaats hebben.

Van den 21sten.

Heden, in den vroegen morgen, is H. M. de Koningin naar Brussel vertrokken.

Van den 22sten.

Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje heeft, tusschen den 19den en 20sten, een' zeer goeden nacht gehad, was, des morgens van den 20sten, vrij van koorts, en bevond zich, in alle opzigten, zoo wel als verwacht worden kon.

— Den 20sten, des avonds ten negen uren, bevond zich de Prins van Oranje zoo wel als de omstandigheden het veroorloven. De doctor en de chirurgijn, die overigens verlangen dat Z. K. H. zich ten uiterste stil houde, gaan voort te verzekeren, dat zij zeer voldaan zijn over den staat van Hoogstdeszelfs gezondheid, en dat het, voor het tegenwoordige, niet mogelijk is, dat dezelve beter zij.

[In onze Courant van vrijdag ll., is bij de tijdingen, door den luitenant-kolonel *Wauthier* aangebragt, eene drukfeil ingeslopen. Men moet lezen: „ Vijf aanvallen, door de kavalerie met eene groote heftigheid uitgevoerd, werden door onze quarrés tegen gehouden en door onze kavalerie manmoedig afgeslagen." De uitstekende wijze, op welke zich de ruiterij der Bondgenooten gekweten heeft, maakt de verbetering van dezen misslag dubbel pligtmatig.]

De secretaris van staat voor de financien brengt, bij deze, ter kennisse van alle de daarbij belanghebbenden, dat, ingevolge de advertentie van den 16den dezer, op heden, den 19den junij des jaars 1815, ten zijnen overstaan en van den president van de algemeene rekenkamer, in bijwezen van den secretaris bij het departement van financien, in het lokaal van hetzelve departement, in 's Gravenhage, in het openbaar geprocedeerd is, tot het doen van de loting, ter bepaling van de volg-orde, welke in de afgifte der certificaten van de renten der nationale werkelijke rentgevende schuld, over het half jaar, verschijnende den 1sten julij aanstaande, zal moeten worden geobserveerd, en dat door die loting de volg-orde van de verschillende letters van het alphabet, waarin het grootboek der nationale schuld is onderdeeld, geregeld is, als volgt:

1. D.	6. K.	11. W.	16. X.	21. Q.
2. A.	7. T.	12. E.	17. F.	22. V.
3. L.	8. U.	13. B.	18. R.	23. Y.
4. C.	9. N.	14. I.	19. Z.	24. O.
5. G.	10. H.	15. P.	20. S.	25. M.

De afgifte dezer rente-certificaten zal, dadelijk na de sluiting van het grootboek der nationale schuld, op den 1sten augustus aanstaande, eenen aanvang nemen.

's Gravenhage, den 19den junij 1815.

De secretaris van staat voornoemd,

SIX VAN OTERLEEK.

BEKENDMAKING.

De directeur der directe belastingen in de provincie Vriesland, doet aan een ieder dien het aangaat, bekend maken, dat bij de examinatie van de eerste leggers van het Dienstbodengeld, bevonden en gebleken is:

Dat vele personen het zij uit onkunde of anderzints hunne Dienst- of Werkboden, niet of niet naar behoren volgens de wet hebben aangegeven, en in den gezegden legger gebragt zijn, als daar zijn.

Bouwlieden, Koehouders, Warmoeziers en Broodbakkers, in sommige plaatsen, deweike hunne meiden, hoewel zij ook huisdienst doen, niet als Dienstboden hebben aangegeven, terwijl dezulke in andere plaatsen, volgens de ordonnantie als *Dienstboden* zijn aangegeven en aangeslagen.

(Het vervolg op de kant dezer bladzijde.)

Landlieden, die een veel groter getal inwonende *personen* als werkboden hebben aangegeven, dan zij tot de uitoefening van hun bedrijf nodig hebben, en van dewelken eenige niet anders dan huis of stal dienst doen, en dus als *Dienstboden* behoren aangegeven en aangeslagen te worden.

Weduwen, ten platten lande, dewelke paarden in gemengd gebruik hebben, en geene *mannelijke* personen als werkboden van de tweede klasse.

Zelfs particulieren, dewelke plaisier-paarden houden, en geen *mannelijke* Dienstboden hebben aangegeven.

Kooplieden, geen winkeliers zijnde, dewelke hunne Boden, als *Werk-*, en niet als *Dienstboden* hebben aangegeven.

Koekbakkers en andere *neering* en *ambachtdoende* lieden, speciaal opgenoemd, in het 4de art. § 2 van de wet, dewelke hunne *meiden* als werkboden hebben aangegeven, daar dezelve volgens de wet niet anders dan Dienstboden kunnen aangegeven worden.

Personen, dewelke huis- en staldienst doen, als *Tuinlieden* aangegeven, terwijl zij alleen als Dienstboden moeten aangegeven en aangeslagen worden.

Dat eindelijk verscheide bekende personen hunne bedienden in het geheel niet aangegeven hebben.

Dat volgens art. 31 van de wet de suppletoire leggers en kohieren staande opgemaakt te worden, een ieder dewelke meerder Werk- of Dienstboden heeft aangeschaft, of dewelke zijn Werk- of Dienstboden bij de eerste beschrijving in het geheel niet of niet volgens de ordonnantie heeft aangegeven, ten sterksten door hem directeur wordt aangemaand, daar van binnen den tijd van veertien dagen, na dato dezes schriftelijke aangeving te doen, ten kantore van den ontvanger der gemeente, ten einde sich zelfs te bevrijden, van de boete bepaald bij art. 17 § 2, van de ordonnantie van den 10den februarij jl.

Leeuwarden, den 22sten februarij 1815.

De Directeur voornoemd,

C. VAN BREUGEL.

DE PROVINCIALE COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZICHT IN VRIESLAND, maakt bekend, dat dezelve zal vergaderen op maandag den 3den julij aanstaande, tot het afnemen der EXAMINA van *Heel-*, *Vroed-* en *Artzenijmengkundigen*, moetende die geene, welke verkiezen, of ingevolge de wet verplicht zijn een examen te ondergaan, zich daartoe adresseren voor donderdag den 29sten junij aanstaande, met een behoorlijk gezegeld Request, en verdere vereischt wordende stukken, *vragtvrij* aan

Leeuwarden, den 22 Junij 1815.

J. VITRINGA COULON, *President.*

*** Heden middag, verloste gelukkig van een welgeschapen zoon, de huisvrouw van

DOCKUM, den 22 Junij 1815.

R. SINIA.

Deze dient tot bekendmaking aan familie en bekenden, zoo in- als buiten de stad.

*** Getrouwd,

MARSSUM, den 19 Junij 1815.

J. C. F. STERN, En J. VAN POPPENHUISEN.

*** Mogt ik mij den 4den dezer maand, met de gelukkige verlossing mijner geliefde echtgenoote, R. MESDAG, verblijden.

Heden morgen, werd ik in de diepe rouw gedompeld, door het overlijden van haar, die voor mij en mijne 8 kinderen zoo dierbaar was.

Eene ziekte en bijkomende bezetting op de borst,

(*Het vervolg op bladzijde vier.*)

maakte in het 34ste jaar, een einde van haar zoo nuttig leven.

BOLSWARD, den 22 Junij 1815. DK. BROUWER.

PRIJS DER BOTER TE LEEUWARDEN, den 23 Juny 1815, f 25 - 0 - 0 à 25 - 10 - 0 Schippers-markt.
GROVE KAAS, f 16 - 0 - 0 à 22 - 10 - 0.
De prijs der granen was dienzelfden dag ter markt aldaar: Middelprijs van het lopen tarwe f 8 - 11 - 0
Middelprijs van het last rogge, 151 ggl.

BEURS-PRIJS DER EFFECTEN.
Amsterdam, den 23 Junij 1815.

Holland, Werkelijke Schuld	2½ pCt.	36¾	à	38
— Uitgestelde Schuld		3¼	à	3½
— Restanten uitgestelde Schuld		1¼	à	1½
— Kansbilletten		16½	à	17
— Domein-rescriptien	4	70	à	71
— Bons van het Syndikaat 6de serie	5	99	à	99½
Dito . 6de serie	5	96½	à	97

Dito . . 7de serie	5	92½	à	
Dito . . 8ste serie	5	90½	à	
Frankrijk, Tiers Consolidés	5			
— Certificaten van dito	5			
Engeland, geconsolideerde	3	58	à	
Rusland, bij *Hope en Comp.*	5	63	à	63½
Dito Coupons	5	61	à	61½
Pruissen, bij de wed. *Uberf. en Serr.*	5			
Saxen, bij *Braunsb. en Comp.*	5	95	à	96
Spanje, neg. bij *Hope en Comp.* 1807	6½	26½	à	26¾
Dito Coupons		9½	à	10
Weener bank bij *Goll en Comp.*	5			
— dito	4			
— Certific., bij *Goll en Comp.*	2½	17½	à	18½
Italiën Monte Napoléon	5			
Napelsche Certificaten	3	43½	à	44½
Zweden, bij *Hoggner en Hasselgr.*	6	36	à	37
Dito Coupons		24	à	25
Deensche Kroon	4	41½	à	42
Amerika, bij *Hope en Comp.*	6½	97	à	98
— bij *Staphorst*	6½	81	à	82

BURGEMEESTEREN DER STAD HARLINGEN gedenken, op MAANDAG den 3den JULY aanstaande, des namiddags ten 4 uren, in het Tolhuis op Kingmatille, aan den minstaannemenden, te besteeden:
Eenige REPARATIE en OPBOUWING aan het TOLMANS HUIS voornoemd, waarvan de conditien intusschen te vernemen en ter lezing liggen by den Stads Bouwmeester *M. STOLTE*, te Harlingen, en by den *TOLMAN*, te Kingmatille.
HARLINGEN, den 23 Juny 1815. Burgemeesteren voornoemd, *De President-Burgemeester*, (*geteekend*,) K. BLOK.

DE SCHOUT VAN DE GEMEENTE TZUM roept, by deze op, de Floreenplichtigen Binnendyks, in die Gemeente, benevens die in de Gemeente Almenum, om in persoon, of by behoorlyke volmacht, te compareren op het Stadshuis te Franeker, op DONDERDAG den 29sten JUNY 1815, des voormiddags ten elf uren, ten einde voor het lopende jaar, TWEE VOLMACHTEN voor de Vyf Deelen Zeedyken Binnendyks te verkiezen; wordende wyders de Floreenplichtigen Buitendyks, in de Gemeente Tzum, by dezen geconvoceerd, om, te compareren in de Dorpskerk te Hitsum, op WOENSDAG den 28sten JUNY 1815, des voormiddags ten elf uren, tot verkiezing van TWEE VOLMACHTEN, voor de Vyf Deelen Zeedyken Buitendyks, insgelyks voor het lopende jaar 1815.
FRANEKER, den 24 Juny 1815. *De Schout voornoemd*, S. ALMA.

DE SCHOUTEN VAN DRONRYP, OOSTEREND EN WOMMELS convoceeren, de Floreenplichtigen van het voormalig Distrikt Hennaarderadeel, in de Gemeentekamer te Wommels, op DONDERDAG den 29sten JUNY 1815, des namiddags ten 5 uren, tot Stemming van TWEE VOLMACHTEN, voor de Vyf Deelen Zeedyken Binnendyks.
De Schout van de Gemeente Wommels, H. W. v. D. KOLK.

DE SCHOUT VAN DE GEMEENTE MINNERTSGA, convoceert by deze, de Dyksfloreenplichtigen van den dorpe Minnertsga, tegen VRYDAG den 30sten JUNY 1815, des voormiddags ten 11 uren, in de Kerk aldaar, tot het Stemmen van TWEE VOLMACHTEN, op de Vyf Deelen Zeedyken Binnendyks, wegens gemelden dorpe, voor het lopend jaar 1815.
MINNERTSGA, den 21 Juny 1815. *De Schout voornoemd*, By absentie van den heer Schout, S. LAMBSMA.

DE SCHOUTEN VAN DE GEMEENTENS BERLIKUM, DRONRYP, MARSSUM EN MENAAM, roepen by deze op, de Floreenplichtigen, tegen ZATURDAG den 1sten JULY 1815, des morgens ten elf uren, in de Kerk te Menaldum, tot het Stemmen van TWEE VOLMACHTEN, by de Vyf Deelen Zeedyken Binnendyks.

De notaris BAVIUS, te Leeuwarden, gedenkt, op tyd en plaats nader te bepalen, te verkoopen:
I. Eene HUIZINGE, in de Groote Kerkstraat, te Leeuwarden, gequoteerd letter F, no. 264.
II. Eene DITO, by de Sluitboom aan het Oldehoofster Kerkhof, binnen gedachte Stad, geq. letter F, no. 197.
Breder by Billetten.

De procureur J. ZANDSTRA presenteert, ten overstaan van den notaris J. J. WIERSMA, beide te Sneek, op DINGSDAGEN den 27sten JUNY 1815, by de beschryvinge, en den 11den JULY daaraanvolgende, by den finalen palmslag, telkens des namiddags ten 2 uren, ten huize van *ENGBERT JANS DALSMA*, kastelein in den Witten Arend aldaar, publiek by stryk- en verhooggeld, aan den meestbiedenden, te verkoopen:
I. Eene heerlyke ZATHE en LANDEN, met deszelfs HUIZINGE en SCHUURE cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Offingawier, en aldaar gequoteerd met no. 9, groot over het geheel vyf-en-vyftig een-tweede pondematen GREIDLAND, waarvan 40 pondematen Binnen- en 15½ pondematen Buitendyks; thans by de weduwe van *Anne Gerrits* in gebruik.
II. Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUURE cum annexis, staande en gelegen onder gemelden dorpe Offingawier, en aldaar gequoteerd met N. B., groot in zyn geheel 76 pondematen, alle GREIDLAND; thans by *Gerben* en *Willem Gerrits Grondsma* in gebruik.
III. Een-achtste gedeelte over hoog en laag in eene ZATHE en LANDEN, staande en gelegen mede te Offingawier, en aldaar gequoteerd met no. 1, groot over het geheel naar naam en faam 66 pondematen, alle GREIDLAND; by *Tye Sybes Reen* wordende bewoond en gebruikt.
IV. Een-tweede gedeelte in twaalf pondematen GREIDLAND, gelegen onder Goijenga; thans by *Gerben* en *Willem Gerrits Grondsma* als huurders in gebruik. Kunnende deze Vastigheden op ST. PETRI en den 12den MEI 1816 vry worden aanvaard, en zulks alles, breder by billetten gespecificeerd.
NB. De HELFT der KOOPSCHAT van de beide eerste perceelen, kan ten minsten DRIE JAREN onder het verkochte blyven staan.
Wie hier aan gading maakt, kome, op tyd en plaats voorschreven, en koope op alsdan voortelezene conditien, welke intusschen by bovengemelde actuarien te vernemen zyn.

De notaris WYMA te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAGEN den 28sten JUNY en den 5den JULY 1815, by de beschryving en den finalen palmslag, telkens des avonds ten 7 uren precies, by *Hk. WINTER*, in het Heeren Logement, publiek, presenteren te verkoopen:
Eene hechte en sterke HUIZINGE en BROUWERY, met TAPPERY en MOUTERY, TUIN, enz., cum annexis, staande en gelegen aan de Zoutsloot, by de Franekerpoort, te Harlingen, in wyk D, no. 114, 115, 118, 125 en 126; by *Marten Betzouw* als eigenaar in gebruik, terstond vry te aanvaarden, en breder by billetten omschreven.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAG den 28sten JUNY 1815, des namiddags ten 2 uren, in de Herberg Roma, publiek, presenteren te verkoopen:
Een welbezeild TON'S-KAAGSCHIP, *DE DRIE GEBROEDERS* genaamd, gevoerd by Kapitein *Marten Smit*, lang over Steven 68 voeten, wyd 17 zeven-twaalfde voeten, hol in het Ruim 7 voeten, Vriesche Maat, te Londen groot 70½ Ton, en zulks met al zyn Rondhout, opstaand en lopend Wandt, Ankers en Touwen, Zeil en Treil, en verdere daarby zynde en aanbehoorende Goederen, volgens Inventaris daarvan zynde, en zoodanig het is liggende in de Zuiderhaven, te Harlingen.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAG den 5den JULY 1815, des namiddags ten één uur, in de Herberg Roma, publiek, presenteren te verkoopen:
Dantziger en Memelsche BALKEN en DEELEN; Noordsche BALKEN en DEELEN; voorts JUFFERS, KOLDERS, PYPESTAVEN, en hetgeen ten dage voormeld meerder genummerd zal liggen.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAGEN den 5den en 19den JULY 1815, op den middag ten 12 uren precies, by de beschryving en den finalen palmslag, telkens by *Hk. WINTER*, in het Heeren Logement, presenteren te verkoopen:
Eene HUIZINGE en SCHUURE cum annexis, staande in den dorpe Sexbierum, onder no. 36, by *Pieter Gerrits Tvelsum en Vrouw* als eigenaars bewoond, den 12den MEI 1816 vry te aanvaarden.

De notaris en secretaris VAN DER LEY, te Ylst, zal, publiek by strykgeld, presenteren te verkoopen:
Eene kapitale HEEREN-HUIZINGE, staande te Ylst, tegen over de Waag, no. 193, in den jare 1793 gebouwd van de allerbeste Materialen; bestaande in verscheidene behangen Boven- en Benedenvertrekken, in een derzelve een fraai marmeren Schoorsteenmantel, een uitmuntende Keuken, in de Gang een fraai marmere Plint en fraaije Vloersteenen, aan de Binnen- en Voordeuren kopere Banden; voorheen door den Actuarius bewoond, thans ledig, en dagelyksch door de Gegadigden te zien, met voorkennis van de weduwe *Anna Pitters*.
Wie gadinge maakt, kome, in de Herberg te Ylst, by *TRINTJE AUKES de BOER*, op den eersten zitdag DONDERDAG den 6den JULY, en op den tweeden en laatsten zitdag den 20sten JULY 1815, telkens des namiddags ten 2 uren precies, en koope op conditien als dan voor te lezen, en acht dagen voor den eersten zitdag te zien by den Actuarius, of den heer *RIKEL S. BUITENHOFF*, te Ylst.
TOT STRYKGELD ZAL GESTELD WORDEN VYFTIG GULDENS.

De openbare notaris J. D. HANEKAMP VAN HARINXMA, te Leeuwarden, zal, op VRYDAG den 30sten JUNY 1815, des morgens ten 11 uren, by de Moolen van *INEVE VISSER*, op de Oude Galileën, by Leeuwarden, publiek, by boelgoed en gereed geld, presenteren te verkoopen:
Eene party Drentsche EYKENE BOOMEN, van 10 tot 16 duim dik, zeer geschikt voor Schuit-, Wagen- en Molenmakers, alles extra mooi.
ZEG HET VOORT.

De openbare notaris J. D. HANEKAMP VAN HARINXMA, te Leeuwarden, zal, op DINGSDAG den 4den JULY 1815 en volgende dagen, telkens des morgens ten 9 uren, ten huize van *OTTE ENTES de BOER*, kastelein in Bonthem, te Leeuwarden, by boelgoed en gereed geld, presenteren te verkoopen:
Een groot assortement fyne KATOENEN, LYWATEN, MADRAS, MOUZELYN, BATISTEN, CALICO'S, Blaauw Wollen LAKEN, NETELDOEKEN en andere gecouleurde DOEKEN, en wat verder ter voorschyn zal worden gebragt. Des daags voor de Verkooping, des voormiddags van 10 tot 12, en des namiddags van 2 tot 4 uren te bezichtigen. Dient verder tot narigt, dat een ieder der Koopers, van ieder Stuk, zoo veel Ellen kan deelachtig worden, als dezelve zal verkiezen.

(§) (§) (§) Een ieder die iets te pretenderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel van wylen *AART CORNELIS ZELSTRA*, in leven gewoond hebbende te Harlingen, en aldaar in den gepasseerden jare overleden, gelieve daarvan op en aangave te doen aan S. POSTHUMA, Koopman in Hout, wonende te Harlingen, die door de Regtbank van eerster Instantie, te Leeuwarden, is aangesteld als Curator in gemelden Boedel, en zulks vóór of op den laatsten JULY 1815.

(§) (§) (§) By toeval uit de Hand te Koop: Eene wel ter neeringstaande HUIZINGE en BAKKERY, staande op het best in de Stad Leeuwarden. Wie hieraan gading maakt, kan nader onderrigt bekomen by *T. RISMA*, in de Groote Hoogstraat, te Leeuwarden.

)o( )o( )o(OUDERS of VOOGDEN genegen zynde hun ZOON of PUPIL, het KOEK- en BANKET-BAKKEN te laten leeren; vervoege zich hoe eer hoe liever by *J. OOSTERBAAN*, Mr. Koek- en Banket-Bakker, by de Franeker Pyp, te Harlingen. Brieven franko.

(§) (§) (§) In de maand SEPTEMBER aanstaande zal, publiek, aan den meestbiedenden worden verkocht, in zyn geheel, of wel, naar mate der gegadigdheid, in kleinere of grootere percelen:
Eene zeer aanzienlyke en ryke POSSESSIE, bestaande in de zoogenaamde *NIENOORDSCHE VEENEN*, in het voormalig Wester-Kwartier van de provincie Groningen gelegen. —— En, daar de aard dezer Veenen, zynde hooge Veenen, derzelver ligging, reeds bestaande Colonie, en ontblote en vruchtbare Landen, Vaarten en Kanalen, — boven en behalven het dadelyk voordeel van het vergaven van den Bovengrond, eene zeer schoone gelegenheid en verdere ampele Speculatien oplevert tot het vestigen van differente Fabrieken; terwyl, wegens derzelver groote uitgestrektheid en kostbaarheid, er een geruimen tyd tot onderzoek voor de Gegadigden vereischt wordt, heeft men begrepen zulks voorlopig te moeten annonceren, zullende de dag en plaats der Verkooping nader worden bekend gemaakt, en kunnende inmiddels alle onderricht verkregen worden by den Veenmeester HENDRIK LOUWES, op de Leek.

)o( )o( )o(Met consent van den SCHOUT der Gemeente Almenum, by Harlingen, gedenkt *JOHANNES VISSER*, kastelein in het Hof van Vriesland, by de Kerkpoort, te Harlingen, op MAANDAG den 3den JULY 1815, des namiddags ten 2 uren, te laten Verharddraven en Vereeren: Eene extra fraaije met ZILVER gemonteerde ZWEEP, —— De Monstering der Paarden zal geschieden des voormiddags ten elf uren, voor gemelde Herberg, en geene Paarden zullen worden toegelaten dan van Zessen klaar, Koopmans waar en tot genoegen der Keurmeesters.

)o( )o( )o(Met vereischt consent, gedenkt *A. VAN DYK* te geven, op DONDERDAG den 6den JULY 1815, in de Tuin van de Herberg Roma, te Harlingen: Een fraai brillant VUURWERK en ILLUMINATIE, na hetzelve DANS-PARTY.

)o( )o( )o(EEN of TWEE SCHOENMAKERS KNECHTS, haar werk wel verstaande, kunnen aanstonds werk bekomen by *G. B. v. d. WERF*, op het Heerenveen. Brieven franko.

(§) (§) (§) BY TOEVAL TE HUUR om aanstonds te aanvaarden: Eene alleraangenaamste BUITEN-WONINGE, met diverse KAMERS, en met eene heerlyke HOVINGE en allerleye fyne VRUCHTEN daarby, gelegen aan de Trekvaart, onder Wanswerd, in de gebuurte van Birdaard; by wylen den heer *B. F. SWALUE*, tot nu toe bewoond geweest, en te bevragen by den notaris C. SCHULTZ, te Leeuwarden.

(§) (§) (§) NICOLAAS BERNHART, gewoond hebbende in de Warmoesstraat, in het Logement *DE DRIE KROONEN*, te Amsterdam, geeft aan de geëerde Kooplieden en Reizenden te kennen, dat hy, met primo JUNY 1815 aanvaard heeft, het van ouds gerenomeerde Logement, genaamd *HET WAPEN VAN VOORST*, in no. 134, mede gelegen in de Warmoesstraat, regt over de Heintje Hoeksteeg; belooft eene prompte en civiele bediening, en beveelt zich in ieders gunst en recommandatie.

**** By J. W. BROUWER, te Leeuwarden, is gedrukt en te bekomen:
I. THEORIE DER GEESTENKUNDE, in eene op de Natuur, de Rede en den Bybel gegronde, beantwoording van de Vraag: Wat men van Voorgevoel, Gezigten en Geestverschyningen geloven en niet geloven moet, door Dr. J. H. JUNG, genaamd STILLING, à f 3 - 5 - 0.
II. Aanmerkingen voor Ongeleerden over het Boek JOB, door A. BRINK, in leven Predikant te Leeuwarden; na deszelfs dood uitgegeven door P. KOUMANS BROUWER, Predikant te Joure, à f 1 - 0 - 0.
III. HANDLEIDING by het gebruik van A. BRINK'S, Eenvoudig Onderwys in den Godsdienst verkort, door Is. PRINS, beroepen Predikant te Oud-Beijerland, à 7 Stuivers.
IV. LEERREDE over de VADERLANDSCH LIEFDE, uitgesproken den 7den MEI 1815, door N. LOBRY, Predikant te Leeuwarden, à 5½ Stuiver.

Te LEEUWARDEN, by de weduwe D. R. SMEDING en M. KOON.